

Post- och telestyrelsen
900-2100-2600@pts.se

Datum
2022-10-20

Sidnr
1 (4)

Handläggare
Elin Ersson
elin.ersson@teliacompany.com
Tel: +46 70 297 4499

Referens

Ert datum
2022-10-05

Er referens
21-10605

Extra konsultation om täckningskrav i auktionsförfarandet för tilldelning av tillstånd i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-bandet

PTS ska tilldela tillstånd att använda radiosändare i frekvensbanden 900 MHz, 2,1 GHz och 2,6 GHz genom urvalsförfarande. PTS har i sin konsultation publicerat ett förslag gällande täckningskrav i det planerade auktionsförfarandet. Telia Company AB (Telia) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på PTS förslag och lämnar sina synpunkter nedan.

Krav på täckning och utbyggnad i 900 MHz-bandet

Telia noterar att upplägget för täckningsblocket ändrats från föregående konsultation och att det nya förslaget inte tycks komma från något konsultationsvar. Enligt Telias uppfattning är det nya förslaget sämre än det gamla och ligger inte heller närmare något alternativ som föreslagits av någon annan part. Jämfört med det ursprungliga förslaget hålls inte längre ett visst belopp konstant utan istället en (ännu inte fastställd) yta i exempelvis km². Om ett område med förhållandevis stor avräkningsbar yta inte kan realiseras kan det krävas ett flertal områden för att kompensera bortfallet. Det blir därmed avsevärt svårare att uppskatta antalet nya basstationssändare som krävs och därmed den totala kostnaden. Varje etablering som inte kan realiseras leder också till att planeringsarbete behöver göras om på en eller flera nya platser. Alla typer av bivillkor komplicerar valet av ersättningsområden.

Operatören är i praktiken inte fri att välja områden bland de som har avräkningsbar yta. Inom stora ytor ska exempelvis nya master koordineras med Försvarmakten. Leverans av elanslutning kan ibland inte realiseras alls och ibland medföra långa fördröjningar eller orealistiskt höga kostnader. Markägare kan vara ovilliga att upplåta mark.

I bemötandet avvisar PTS ett upplägg med rabatt på auktionslikviden för operatörer som frivilligt åtgärdar vissa utpekade täckningsbrister. Samtidigt sägs att det kan "hävdas att förslaget upplägg ger samma effekt som en lösning med s.k. spektrumrabatt". Enligt Telias mening har PTS föreslagna upplägg så stora fundamentala skillnader mot det norska upplägg som det har hänvisats till att effekterna inte alls blir jämförbara. I värsta fall blir konsekvensen av ett belastande villkor så stor att tillståndet inte säljs. Det reducerade utbudet leder då till högre priser för de som köper övriga objekt. I den norska auktionen av 2600/3500 MHz var utbyggnad däremot ett fristående åtagande som var och en av vinnarna kunde välja att acceptera.

Organisationsuppgifter

Telia Company AB
Juristavdelningen, Regulatoriska frågor
169 94 SOLNA
Säte: Stockholm
Org.nr: 556103-4249

Besöks- och postadress

Stjärntorget 1
SOLNA

Kontaktinformation

Tel vx: 90 100
Fax: 08-568 386 64
www.teliacompany.com

Täckningsblocket i 900 MHz-bandet behöver ha ett reducerat minimibud om den antagna effekten ska vara möjlig att uppnå. Beroende på täckningskravets omfattning kan minimibudet t.o.m. behöva vara negativt. Vid tidigare svenska auktioner med täckningsblock har dessa startat med bud som endast påverkat åtagandets storlek. Kontantdelen har varit 0 kronor även vid bud en bit över minimibudet.

Sammanfattningsvis anser Telia att ett täckningsåtagande 900 MHz-bandet ska bygga på ett fastställt belopp enligt tidigare modell. Därutöver bör mängden bivillkor (exempelvis regional fördelning) för valda täckningsområden minskas. Vidare måste beaktas att externa parter har ett avgörande inflytande på vilka basstationer som alls kan realiseras och inom vilken tid.

Krav på täckning och utbyggnad i kapacitetshöjande syfte i 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden

Telia delar synen på att en väl fungerande uppkoppling på tåg är viktigt för omställningen av Sverige mot ett hållbart resande. Mobiloperatörerna genomför för närvarande betydande investeringar i att modernisera sina nationella nät både funktionellt, kapacitetsmässigt och täckningsmässigt vilket också kommer att förbättra upplevelsen för tågresenärerna.

En kontinuerlig och väl fungerande uppkoppling längs med järnvägen förutsätter ett fungerande samspel mellan mobiloperatörerna, tågoperatörerna och järnvägsoperatörerna (främst Trafikverket). Den komplexitet som detta innebär har fördröjt utvecklingen. Både täckning och kapacitet längs med järnvägar har tagit längre tid än exempelvis längs med vägar. I början av 2022 slöts en viktig principöverenskommelse mellan mobiloperatörerna och tågoperatörerna. Den innebär att mobiloperatörerna ska sörja för en god täckning längs med järnvägarna och tågoperatörerna ska sörja för mobiltäckningen i själva tågen. Det senare kan göras exempelvis genom installation av radiogenomsläppliga fönster på tågen men det är upp till varje enskild tågoperatör att själv välja teknisk lösning och under vilken tidsrymd. Motsvarande gäller för mobiloperatörerna när det gäller utomhustäckningen. PTS förslag med täckningskrav i 2,1/2,6 GHz-banden innebär en detaljreglering av en av operatörskategorierna vilket innebär ett substantiellt ingrepp i marknaden.

I och med branschöverenskommelsen mellan mobil- och tågoperatörerna så har ett väsentligt steg tagits för att skapa tydliga förutsättningar för aktörerna. Samtidigt saknas fortfarande en viktig förutsättning för att ge tågresenärerna en god upplevelse så länge det saknas täckning i många järnvägstunnlar. För närvarande saknas täckning i ett tjugotal tunnlar på de i förslaget aktuella järnvägssträckorna. Telia menar att om inte Trafikverket ges ett uttalat ansvar, med tillhörande budget, att bygga ut system för tunneltäckning där operatörerna kan ansluta sin aktiva utrustning så kommer ändå inte resultatet att bli en väl fungerande uppkoppling. Dessutom bör systemen för tunneltäckning ses som en del av den övriga järnvägsanläggningen och bekostas på samma sätt. Idag faktureras de operatörer som väljer att ansluta sig. Att innan detta är löst tvinga fram stora investeringar från mobiloperatörerna är därför missriktat och riskerar bara att fördröja, eller till och med undandra, täckningsförbättringar i andra delar av landet. Telia efterlyser den samhällsekonomiska konsekvensanalys som enligt PTS spektrumstrategi (princip 6) ska ligga till grund för PTS val av bl.a. tillståndsvillkor.

Telias mätningar visar att radiogenomsläppliga fönster på tågen i kombination med en utomhustäckning på kvalitetsnivå 'God' ger en fullvärdig upplevelse motsvarande vad man under normala förhållanden erhåller på de flesta platser i Sverige. Kombinationen 'Mycket God' (en ökning med 8 dB jämfört med nivå 'God') i kombination med krav på 97% linjetäckning (uttolkad som andel täckt järnvägssträcka i förhållande till total aktuell järnvägssträcka baserad på den årliga rapportering som operatörerna gör till PTS) är således ett onödigt högt krav med betydande finansiell påverkan som kommer få efterverkningar för förmågan att investera i andra delar av de mobila näten.

Telia ifrågasätter det samhällsekonomiska värdet av att tre parallella infrastrukturer framtingas längs järnvägarna, med den uppenbara följden att investeringar i andra områden fördröjs eller uteblir. Så i händelse av att PTS inte kan påvisa med en samhällsekonomisk konsekvensanalys, att det finns grund för förslaget i sin nuvarande utformning, är Telias uppfattning att förslaget bör revideras.

Av såväl tekniska som principiella skäl motsätter sig dessutom Telia att ett täckningskrav är kopplat till utbyggnad i ett specifikt frekvensband. Slutkunden är intresserad av en användarupplevelse mer än täckning i specifikt band, och operatörerna själva är de som bäst kan bedöma hur den på kostnadseffektivast sätt realiserar. Att ålägga operatörerna bivillkor helt utan vinning för någon genererar i slutändan en dyrare lösning som kan anses samhällsekonomiskt kontraproduktiv.

PTS förslag att en förvärvare av 40 MHz (2*20 MHz FDD alt 40 MHz TDD) eller mer i 2,1GHz- och/eller 2,6GHz-banden ska åläggas dessa utbyggnadskrav innebär i praktiken att samtliga idag verksamma mobiloperatörer kommer att åläggas dessa krav om man avser att fortsätta bedriva verksamhet i samma omfattning som idag. Utifrån respektive budgivares förutsättningar motsvarar det en höjning av minimipriset med varierande storlek. Förslaget innebär ett betydande ingrepp i en mycket konkurrensutsatt marknad.

Enligt Telia bör PTS om man väljer att ha kvar ett krav på täckning utforma kravet så att endast en operatör åläggs utbyggnad och då upp till kvalitetsnivå 'God'. Detta kan göras genom att en specifik eller generisk del av 2,1 GHz- eller 2,6-GHz bandet inkluderar ett villkor om täckning och att minimipriset reduceras i motsvarande grad.

Som ett sekundärt förslag i händelse av att PTS bibehåller nuvarande upplägg är att de operatörer som väljer att förvärva minst 100 MHz åläggs ett täckningskrav på kvalitetsnivån 'God'. Därigenom ges en reell valmöjlighet för respektive mobiloperatör att välja eller avstå kravet, utifrån dess prioritering av kundsegment och ambitionsgrad.

Telia vill även påpeka att PTS genom att som här lägga in diverse täckningsvillkor (gäller både 900/2100/2600) omkullkastar möjligheterna för svenska aktörer att framgent erhålla publika medel, t.ex. från EU, för utbyggnad av täckning längs järnvägar och vägar. Om nu PTS anser att utbyggnaden inte kommer till utan reglering från PTS sida så borde myndigheten åtminstone i sin analys ta med möjligheten till bidrag från t.ex. EU.

Sammanfattningsvis anser Telia att PTS genom sitt förslag går helt emot vad myndigheten angett vara sin målsättning, dvs. en utveckling som drivs av marknaden och där det är valfrihet för kunderna. Enligt Telia saknas, som nämnts ovan, den samhällsekonomiska

konsekvensanalysen och enligt Telia har PTS vare sig kunnat visa att det finns några långsiktiga problem på marknaden eller kunnat redogöra för vilka konsekvenser det nu föreslagna täckningskravet skulle ge.

Med vänlig hälsning

Elin Ersson